

LA VETERINARIA CATALANA

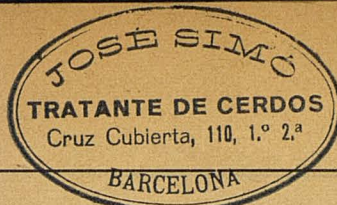
SUMARI

BUTLLETÍ DEL COL·LEGI OFICIAL DE

MARÇ
DE 1935

L'Egolatria, **editorial**. — Una oportunitat que es malmet, per **Joan Pallí**. — La Grip en els Parcs Zoològics, per **A. Riera Adroher**. — ACTIVITAT DOCTRINAL : Les epidèmies d'origen enzoòtic, per **Josep Vidal Munné**. — Réplica a un artículo sobre vacunació contra la peste porcina, per **Julio Hidalgo Armengol**. — ACTIVITAT DEL COL·LEGI : Reunió de les Comissions Financeres; reunió del Consell Permanent; sessió extraordinària del Ple del Consell; intervenció del Col·legi prop l'Ajuntament de Montesquiu. — Noticiari.

VETERINARIS DE CATALUNYA

Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya

CURS SOBRE TEMES D'EPIZOOTOLOGIA I TÈCNIQUES DE LABORATORI

PEL PROFESSOR

J. VIDAL MUNNÉ

ABRIL 1935

- Dia 8 :
Precipitines.—Obtenció, titulació i aplicacions pràctiques.
- Dia 9 :
Control sanitari de la llet.—Objecte, mètodes, realitzacions.
- Dia 10 :
Pasteurització, fonaments tècnics, models, aplicacions.
- Dia 11 :
El que pot fer-se en control de llets al medi rural.
- Dia 12 :
La col·laboració del Laboratori en la lluita contra les epizooties.
- Dia 13 :
Ràbia.—Patogènia, diagnòstic, profilaxi.
- Dia 15 :
Brucelosis.—Etiologia, patogènia, tractament.
- Dia 16 :
Septicèmies porcines.—Patogènia, tractament.
- Dia 17 :
Mamitis de la vaca.—Etiologia, profilaxi, tractament.
- Dia 18 :
L'etiologia de la tuberculosi i la seva aplicació a la inspecció de carns.
- Dia 19 :
Estadístiques.—Llurs tècniques i aplicacions.
- Dia 20 :
Un criteri sobre l'Epizootologia i l'aplicació de la Llei d'Epizooties.

El número de places serà limitat.—La inscripció és gratuïta, i deu sol·licitar-se a la Secretaria del Col·legi, Portaferriassa, 10, primer.—Les classes tindran lloc al Laboratori Municipal, i començaran a les 4 de la tarda.—No serà permesa l'entrada més que als inscrits que presentin llur tarja d'inscripció.

La Veterinària Catalana

BUTLLETÍ DEL COL·LEGI OFICIAL
DE VETERINARIS DE CATALUNYA

Director : EL PRESIDENT DEL COL·LEGI DE VETERINARIS DE CATALUNYA
Col·laboradors : TOTS ELS COMPANYYS QUE ENS HONORIN AMB ELS SEUS TREBALLS
Secretari de Redacció : RAMON VILARÓ I GÁLGERAN (Rubi)

És repartit gratuïtament a tots els col·legiats

Portaferriusa, 10 - 1.ª

BARCELONA

Telèfon 21202

L'EGOLATRIA

Heus ací un escull que els veterinaris hem d'esquivar. És alguna vegada que ens trobem davant de companys que donen una importància desmesurada a tot el que es refereix a ells mateixos. Massa sovint parlen d'ells. Són els egòlatres que sobreposen el seu «jo» o el seu «nosaltres» enfront de tot. Guardem-nos-en d'aquests homes, i més encara si s'acoblen en col·lectivitat. No coneixen pas les saludables virtuts de la modèstia, la humilitat i l'equanimitat.

Els egotistes només respecten el parer d'altri quan va adreçat a ells i en sentit laudatori. Ah, aleshores, com l'esbomben! No hi cerquen pas, humilment, la satisfacció íntima davant la reconeixença del recte procedir, espiritualment normal. Sense entretenir-se escriuen en el capítol de bones notes la seva satisfacció amb lletres daurades i brillants. Com dèiem abans, en la nostra actuació Col·legial, cal que esquivem enèrgicament qualsevol brot d'egolatria que vegem apuntar, encara que sigui d'una forma minsa i dissimulada.

Per alt i per influent que hom es consideri, és ben poca cosa enfront l'organització Col·legial a la que deurà subjectar-se i adaptar-se a tothora, venint obligats tots i cada un de nosaltres a vetllar perquè mai, l'egolatria d'un company, o la de deu o de vint, que per al cas és igual, pugui perjudicar o posar en entredit la bona marxa i la prosperitat moral i material de la nostra organització professional de Catalunya, esperança i port de refugi dels veterinaris catalans.

Una oportunitat que es malmet

Per Joan Pallí

Quan els nostres companys ens honoraren designant-nos membres de la Ponència Financera com a representants de la Delegació de Barcelona-ciutat, al company Monsalvatge i a mi, tinguérem una viva satisfacció per oferir-nos una magnífica oportunitat per fer quelcom també d'excepcional a favor de la classe, degut als punts de coincidència i completa compenetració per la tasca que ens havia estat encomanada.

Plens d'optimisme i planejant grans projectes on poguessin emmirallar-se propis i estranys amb la creació de la Caixa de Previsió que reglamentàriament ve obligada a constituir el C. O. de V. de C., esperant que arribés el dia de la reunió del ple de representants de totes les Delegacions de Catalunya. Però mai no hauríem pogut imaginar que les nostres esperances havien de topiar amb dificultats quasibé insuperables.

Després de plantejar en el si de la reunió de Delegats els nostres propòsits, ens produí una enorme desil·lusió l'oposició d'alguns Delegats, trobant-nos molt allunyats de la manera de pensar la forma de constituir la creació de la Caixa de Previsió. Nosaltres amb plens poders per part de les Delegacions de Barcelona - ciutat i Barcelona - circumscriptió, posàrem a disposició de la Caixa 120.000 pessetes, sempre i quan els companys de les altres Delegacions aportessin les quantitats al·lòquotes que

pel nombre d'associats els correspongués i d'aquesta forma la Caixa nasqués amb un capital inicial de 300 a 400.000 pessetes. No hi hagué manera de poguer-ho endegar per la tenaç resistència dels companys Delegats de Girona que cregueren que era una follia la nostra proposició.

Els vàrem fer veure la conveniència i la necessitat d'establir la Caixa a base d'una aportació de 500 pessetes per Col·legiat, que era el mínim per a poder iniciar mitjanament la Caixa de Previsió i ens sorprengué la contestació dels Delegats gironins, dient que ells no podien aportar més que la quantitat de 100 ptes. per Col·legiat, per no comptar amb res absolutament en Caixa, faltant obertament a l'article 46 de l'Estatut, que entre altres coses diu: "...després de la legal constitució del Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya, aquest portarà a cap la refosa de les Mutuals de Previsió existents en els quatre Col·legis extingits."

És de dordre que per egoismes mal entesos d'un sector, allunyats completament de la realitat i mancats d'un enlairat esperit de companyerisme, tinguin la creença que els companys de Barcelona en frueixin únicament els beneficis, en perjudici d'altri amb llurs aportacions, i el que podia ésser un model des de la seva constitució hagi quedat convertit en un tràmit reglamentari que venim obligats a complimentar.

S'estan perdent oportunitats que no tornaran a presentar-se i s'està congriant una nova decepció immensa en la nostra classe que ja viu prou desenganyada i amb posat ben deplorablement escèptic.

Es viu al dia, sense preveure res per a demà. Després, aquest després que a nosaltres tant ens preocupa, que consisteix a saber què cal efectuar, quina tasca s'ha de portar a cap, quin pla cal desenvolupar per no veure's dominat pels esdeveniments adversos, sembla no inquietar els homes que tenen la responsabilitat del govern de la classe.

I entretant es parla de coses supèrflues i menudes i es perd el gust per als temes d'altura. El nostre ambient professional s'empetiteix cada vegada més i som una lamentable excepció en el concert de les professions que volen viure a to amb aquesta hora de vibracions i d'un pregon anhel de vida fecunda. Sembla com si un fat irresistible ens barrés el pas cap a horitzons de més amplitud i grandesa.

Cal anar contra tot això resoltament i enèrgicament. Si entre els qui exerceixen les funcions de govern no hi ha la necessària capacitat o l'elemental esperit de classe per a desenvolupar una acció de govern plena de tangibles realitzacions, ni entre els qui actuen d'ele-

ments directors de la professió no existeix l'indispensable esperit constructiu i un pregon coneixement de llur missió, és la massa, és el conjunt dels professionals qui té d'imposar un altre ritme i unes altres normes i un superior concepte del que ha d'ésser la vida professional moderna digna d'aquest segle.

S'han de crear estats d'opinió que impedeixin la reincidència en les equivocacions passades i la perduració d'aquesta situació actual d'indecisions i febleses propícies a tota mena de calamitats.

I acabo dient, amb el cor ple de pena, que és de lamentar que per egoismes mal entesos, que els que en començar l'estructuració de la naixent Caixa de Previsió del C. O. de V. de C: eren optimistes s'hagin convertit en pessimismes que al fi i al cap han de redundar en perjudici de tots.

N. de la R.

Ja en premsa l'article del company Pallí, rebem l'acta de la reunió del Ple del Consell Directiu del Col·legi on, amb molta satisfacció, ni caldria dir-ho, veiem que han començat a solucionar-se els assumptes referents a la marxa del Col·legi Unic, que motivaren aquest article de plany.

Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya

ESTATGE SOCIAL:

PORTAFERRISSA, núm. 10, 1.er

TELÈFON 21202

Oficines i dependències professionals

Servei de Secretaria, tots els dies de 4 a 6

Biblioteca per a ús de tots els col·legiats

Servei de Cafè i sala de tertúlies

COMENTARIS D'ACTUALITAT

La Grip en els Parcs Zoològics

Per A. Riera Adroher

L'any 1935 va començar amb un temps tan variable que ja feia preveure que els gèrmens que dormien la seva vida letàrgica, probablement trobarien ambient apropiat per a desenrotllar les seves activitats.

Així va ésser, començant per Alemanya, seguint França i, està clar, no podia pas quedar enrera la nostra Península. Refredaments, corices més o menys contagiosos, trastorns de l'aparell respiratori, preparaven el terreny per fer la seva entrada triomfal, la influença, dengue, trancasso, grip; digueu-li com vulgueu.

Entre nosaltres aquesta malaltia no era cap cosa nova; més aviat podríem dir que aquest any ens ha tractat amb tot el respecte i sense tenir cap mala intenció; però jo vull referir-me ara als estralls que ha produït la grip, segons diuen els diaris, als pobres animals del Jardí Zoològic de la capital de la nostra República.

Segons les dades que jo he procurat recollir, realment fa sospitar que dintre d'aquella casa de feres, una veritable epizootia va entrar-hi amb tot el verí, per tal d'acabar amb les bestioles d'aquella migrada Collecció.

En l'espai de pocs dies emmalaltiren sobtadament tres simis de petita talla,

dels quals se'n moriren dos; a l'endemà, el número de malalts anà augmentant, no solament a la secció de simis sinó que també es propagava a les altres espècies, sense respectar-ne cap.

La rapidesa del contagi fou manifesta; l'evolució de la malaltia es feia més difícil de controlar per les dificultats pròpies de la seva exploració; no obstant, però, va poder-se prendre una orientació diagnòstica, més que per l'aspecte clínic, per les deduccions assenyalades pel Laboratori. Tots els animals presentaven formes catarrals, amb coriça, tos, expectoració, estat febrós, desgana i amb senyals evidents d'una toxèmia que els deixava aclaparats.

Es prengueren mesures higièniques i se'ls donava el tractament indicat; malgrat tot l'acurament del company que els tractava, morí un elefant, un lleó, un ós polar, una llama, un camell, una cebra, un cangur, quatre simis, i moltes d'altres bestioles de menor importància.

Jo no vull pas entrar en detalls d'investigació diagnòstica, per no haver intervingut en els fets, però sí que crec que, realment, aquests casos de malaltia i sobretot les baixes ocorregudes, foren produïdes per un germen contagiós que per la semblança dels seus

síntomes fa creure que es tractava de la malaltia descoberta pel Prof. Pfeiffer.

Trist record tindrà Madrid d'aquesta visita, puix en la forma que ha quedat aquella Col·lecció, li costarà molt de refer-se, ja que totes les baixes són d'animals de molt preu i que no sempre es troben a mà per adquirir-los.

El cas de Madrid no és únic; molts d'altres Jardins han sofert els efectes d'aquesta epidèmia. Recordarem a tal respecte que l'any 1902 la població de Hamburg, fou atacada d'una forta passa de grip, i la Col·lecció Zoològica de Stelingen (una de les més importants del món) situada a més de 30 quilòmetres de la capital es veié invadida per l'epizootia gripal, destroçant bona part de la seva Col·lecció. El Garden Zoo. de Londres ha sofert també dues fortes epizooties, desconeguda la primera (any 1895) i diagnosticada d'influença la segona (1904); per altres referències i dades recollides de diferents Parcs Zoològics, aquesta malaltia ha estat ben comprovada.

Així és que els comentaris que puguin fer-se sobre l'epizootia que ens mou a escriure aquestes notes, no són pas dubtosos. Ara bé: falta aclarir la relació que pugui haver-hi entre el cas del Zoo. Madrileny i l'epidèmia dels ciutadans que en tan gros número foren atacats en aquella capital. Els Bacteriò-

legs i Higienistes tenen bona ocasió per estudiar aquests fets, i la nostra professió, que no està pas mancada de veritables autoritats en aquest camp de la Biologia podria endur-se'n la glòria de relacionar les causes de la invasió, aconsellant mesures per a garantir la salut tant dels humans, com de les espècies animals, cas de presentar-se una nova invasió.

Pel que respecta a la nostra Col·lecció, fins avui podem cantar victòria, puix ací ni l'epidèmia barcelonina, ni les variacions brusques del temps, no han produït més malalties que les correntment observades en altres hiverns; i en quant a baixes, menys encara que les hagudes en igual temps dels anys anteriors. Això no vol pas dir, però, que no s'hagin pres mesures higièniques, potser fins d'extraordinàries, amb motiu de l'epidèmia, i no s'hagin posat els animals en condicions millors de calefacció i d'altres ordres, naturalment dintre de les nostres possibilitats econòmiques.

Com veieu, no és pas ço que fa referència al Parc de Barcelona, el que ha motivat aquests comentaris, però aprofitant el succeït a Madrid, he trobat ocasió per donar la meua modesta opinió als companys veterinaris que s'interessin per les coses de la Zoologia.

Barcelona, 1.er de març de 1935.

Hom recorda a tots els companys que, per acord pres per unanimitat en la reunió de les Comissions Financeres de les cinc Delegacions del Col·legi, celebrada el dia 29 de gener 1935, és obligatori per a tots els veterinaris de Catalunya l'ús dels nous models de certificats de carns i guies sanitàries. Els impresos i talonaris propis, que ha de proporcionar el Col·legi, ja estan a punt i a la disposició llur, a les Oficines —Portaferrissa, 10, primer— totes les hores hàbils

ACTIVITAT DOCTRINAL

LES EPIDÈMIES D'ORIGEN ENZOÒTIC

Donència presentada al 'VIII' Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana,
celebrat a la ciutat de Barcelona els mesos de juny i juliol de l'any 1934

Per Josep Vidal Munné

Tot seguit que em fou proposat parlar-vos de les malalties dels animals transmissibles a l'home, vaig trobar un gran encert el tema, per la seva innegable importància en la lluita contra les epidèmies en general.

En el conjunt d'actuacions veterinàries, aquest aspecte és probablement el més interessant i, sobretot, el que fa més impressió de sanitari amb derivacions de caire social.

Però, davant del tema, hom se sent una mica indecís, per a escatir com enfocar-lo perquè el trobeu interessant. Fer del tema un estudi detallat de totes les infeccions que pateixen els animals, susceptibles de contagiar l'home, seria una tasca impròpia d'una conferència i avorrida per la seva extensió. Un estudi d'aquesta naturalesa més aviat escauria a una càtedra de Patologia Experimental, com es fa, per exemple, a la Facultat de Medicina de París.

M'ha semblat que seria més adient fer una síntesi de les coses més importants de les principals enzoòties que col·laboren a mantenir epidèmies.

Certament que això és una cosa difícil de fer-ho bé. Si no surt com jo voldria i el Comitè organitzador esperava de mi, és que no n'he sabut més. Però consti que hi he posat tota la meva bona voluntat, si més no, per testimoniar-vos el meu agraïment per la gentilesa, que m'honora, d'haver-me fet aquesta comanda.

Conseqüent amb aquest propòsit, no us parlaré de cisticercosi i triquinosi, per ésser cosa poc important i massa coneguda. Tampoc no diré res de la glossopeda, diftèria aviar i unes poques malalties més, la relació epidemiològica de les quals és encara molt dubtosa i de transcendència escassa.

Al metge, en trobar-se enfront d'un malalt, el primer que el preocupa, és el cas clínic. Fer un diagnòstic el més precís possible i que el guariment vingui net i aviat. En aquest aspecte no és més que un tècnic que reclama la família angoixada, per a resoldre el seu cas familiar. I moltes vegades el metge no estén les seves preocupacions més enllà d'aquest límit. En té prou amb saber que lluita amb una estreptocòcia o amb una melitensis. Però no sempre el neguit d'investigació s'atura aquí, i llavors surt l'epidemiòleg professional o accidental, que no es conforma amb un diagnòstic net i amb l'establiment d'un pla terapèutic racional. I és just que això sigui així, car la tasca del metge adquireix un prestigi insospitat, quan a la preocupació del malalt, com a cas clínic, hi afegeix la inquietud del sanitari que cerca l'origen d'una malaltia contagiosa per aturar els estralls que pugui fer, establint una profilaxi rigorosa. Llavors no salva el malalt, sinó que estalvia d'emmalaltir a molts d'altres. El metge ha de fer constantment la tasca social que això significa, i és

únicament d'aquesta manera que ha superant la missió del *galeno*, en enfocar i resoldre els importantíssims problemes que planteja l'epidemiologia.

I és en aquesta feina aparentment modesta, però, en realitat, transcendental, que tots hi podem ajudar. Si és cert que moltes epidèmies tenen un cicle estrictament humà, n'hi ha d'altres que tenen una intervenció en la patologia animal, i és en les normes d'una correcta epizootologia, on cal cercar una profilaxi de manta malaltia que pateix l'home.

Si bé és cert que les tasques del veterinari són preferentment dirigides a problemes d'aspecte econòmic que fugen una mica de les preocupacions del sanitari, no hi ha dubte que molt sovint, tot defensant una riquesa ramadera, col·labora eficaçment a la lluita contra diverses malalties que delmen la humanitat.

Per tant en aquelles infeccions que poden tenir un origen animal, la nostra entesa sanitària resol dos aspectes de la funció mèdica. Un de purament especulatiu, en orientar una etiologia que deixi satisfets, i un altre d'evident importància social, en fer que arribin amb menys assiduïtat a l'home, malalties, com les brucelosis, la ràbia, el brom renal, la pústula maligna, la psitacosi i altres que tenen un origen estrictament epizòtic. I encara cal afegir-hi la tuberculosi de tipus boví i aviar i les estreptocòcies que, com veurem més endavant, també tenen la seva part en l'epidemiologia corresponent.

Jo penso que aquesta divagació servirà a bastament per a justificar que retingui la vostra atenció una estoneta per parlar-vos de les malalties dels animals que poden passar a l'home.

Si no fossin prou les raons de caràcter científic, no podem oblidar que les legislacions sanitàries preveuen i reglamenten

el comportament del veterinari enfront de malalties transmissibles. Però, com que el meu propòsit no s'adiu massa amb els textos legals, us parlaré quasi exclusivament de les coses purament científiques, que, fet i fet, són les que tenen més importància.

I comencem per la malaltia més estesa a Catalunya, originada per microbis que viuen permanentment en els animals. Em refereixo a la febre ondulant o febre de Malta, que avui ja és coneguda a tots els poblats de la nostra terra.

D'aquella dita de Nicolle, segons la qual la brucelosi és la malaltia de l'esdevenidor, el futur ha esdevingut present. Una raó senzillíssima és la causa de la difusió de les brucelosis a l'home: El poder patogen escàs d'aquests microbis pels animals. Si es tractés d'una enzoòtia d'efectes econòmics importants, és possible que els ramaders haguessin sentit més viva la necessitat d'una lluita seriosa. Però, es dona el cas que les cabres, hostes corrents del melitensis, generalment no presenten cap manifestació clínica de llur pullulació microbiana. El més sovint la malaltia passa desapercibuda; quasi podria classificar-se entre les malalties inaparents. Poques vegades, l'avortament i unes lleugeres artritis fan sospitar l'existència de contaminacions per la brucella melitensis. És per això que moltes vegades és el metge qui descobreix l'epizoòtia en diagnosticar febres ondulants a l'home. Fa l'efecte que l'home actua d'animal d'investigació, extraordinàriament més sensible a manifestacions simptomàtiques greus, quan s'infecta pel melitensis.

Però és que la font de les contaminacions humanes respecte a les brucelosis és força més extensa del que hom imaginava fa pocs anys. S'havia erigit quasi com un dogma la creença que les febres de Malta tansols podien tenir un origen

caprí. Aquesta pretesa especificitat del melitensis d'origen caprí, ha estat desfet pels bacteriòlegs. Efectivament, l'estudi dels gèrmens productors de la melitocòcia de la cabra i l'avortament de les vaques, ovelles i truges, ha posat de manifest que és molt difícil, per no dir impossible, establir unes característiques que diferenciïn netament les diverses espècies de brucelles conegudes. De fet, l'únic motiu seriós en què recolza la diferenciació rau en l'espècie d'on s'aïlla el microbi. Així, si l'aïllem d'una cabra, hom el cataloga com a melitensis; si prové d'una vaca, en diem abortus, i, si surt de les truges, en diem suís.

Però, posats en tub de cultiu, i estudiats curosament per tots els artificis de laboratori, no tenim més remei que convenir que no hi ha manera de trobarlos-hi trets o característiques diferencials prou constants per a una classificació que ens deixi satisfets. Als començos d'aquestes recerques, els homes de laboratori s'allistaren en dos camps en lluita: Els *unicistes*, que admetien una sola espècie amb adaptacions a diferents espècies, i els *dualistes*, que creien que podien separar-se en dos grans grups segons fossin o no capaços de produir a l'home la simptomatologia proteiforme de la febre ondulant. Fins que vingué la demostració irrefutable de l'existència de febre ondulant a l'home, en regions on les cabres no existeixen, i precisament en individus dedicats preferentment a la cura i convivència amb bestiar boví i de llana. Veterinaris, vaquers, pastors, matancers i lleters, eren presa d'accessos febrils que recerques de laboratori demostraren causats per brucelles. Enquestes epidemiològiques rigoroses demostraren igualment un origen boví o oví. Si a això hi afegim les repetides contaminacions de laboratori per brucella abortus, tindrem que els

adversaris han fet les paus per a convenir que l'home pot adquirir la febre ondulant per mitjà de productes contaminats amb brucelles de diversa procedència: cabra, vaca, ovella i truja. De l'estat actual d'aquests coneixements es desprèn, però, que les brucelles més virulentes per a l'home són les que vénen de la cabra i truja. Les altres, en general, no són tan patògenes, sense que això vulgui dir que s'ha de negligir la llur participació en l'etiologia de la febre de Malta.

En tota enquesta orientada a cercar l'origen d'un síndrome febril ondulant, no es pot oblidar la possibilitat de contagi per llet o altres productes procedents de vaques, ovelles i truges. Negar sistemàticament que hom es troba a presència de febre de Malta, pel fet que el malalt us assegura que no tasta llet de cabra, és extraordinàriament arriscat. Cal no oblidar que no solament són perilloses en aquest aspecte, les llets, sinó que també ho són les nates i mantegues fresques, elaborades amb llets sense prèvia pasteurització, i els objectes contaminats amb orina d'animals portadors de melitensis.

Resumint els fets coneguts sobre la patogènia de les brucelosis animals en relació al contagi humà, podem establir les fonts d'infecció, d'aquesta manera: La brucella melitensis, hoste de la cabra, és el tipus d'adaptació més patògen per a l'home. La brucella melitensis cabra pot infectar la vaca produint-li les característiques clíniques de l'avortament contagiós, i, per tant, en aquest primer període d'adaptació es comporta envers l'home amb virulència alta. Això explica els casos de febre ondulant d'origen boví, amb síndromes greus, que no s'ajusten del tot a les característiques de la infecció típica de la brucella bovina clàssica. Això mateix pot passar amb

l'ovella i la truja. I cal no oblidar que els gèrmens procedents de la vaca, discretament patògens per a l'home, poden passar a la cabra, i exaltar-se fins a esdevenir amb virulència normal.

Tenim, doncs, ben establert que la febre ondulant pot tenir un origen divers, però sempre pensant en les diferents enzooties que provoca la brucella.

Dèiem anteriorment que una de les causes de l'extensió alarmant de la febre de Malta l'explica el fet de constituir per la cabra una malaltia inaparent de perjudicis econòmics insignificants i que no mouen per ells mateixos a un afany d'esterilitzar les cabres de melitensis.

Un altre factor d'importància no despreciable, el constitueixen els procediments emprats per a la immunització dels animals contra les brucelles. Les primeres experiències fetes amb vacunes mortes han demostrat la poca eficàcia d'aquest mètode. La quimioteràpia tampoc no ha donat els fruits que hom n'esperava.

Davant d'aquests fracassos s'ha intentat utilitzar emulsions vives de brucelles abortus. La superioritat manifesta d'aquesta nova tècnica ha fet que prenguéssim una volada enorme, car en les vaques i truges, en els quals animals l'avortament produeix pèrdues de consideració, ha donat resultats magnífics. Però recerques detingudes han demostrat una cosa importantíssima per a l'epidemiòleg i l'epizootòleg. La immunització amb vacunes vives fa disminuir considerablement les manifestacions clíniques d'avortament, però estenen i perpetuen les femelles eliminadores de brucelles vives en la llet. Heus ací, doncs, un escull de forta transcendència, que es drecia menaçador en el camí de la profilaxi contra les brucelosis. A les darreres reunions del Comitè Internacional de les

Epizooties, aquest tema ha estat plantejat i discutit àmpliament. Altres organismes sanitaris ja havien posat els tècnics a l'aguait de les conseqüències desagradables de la immunització amb vacunes vives. Per una banda els veterinaris han vist que amb l'ús d'emulsions vives de brucelles aconseguïen de moment disminuir les manifestacions clíniques de la malaltia, però deixaven l'explotació permanentment infectada de manera que tot nou animal que era posat en gestació, segurament avortava, o havien de vacunar sistemàticament tots els animals i això fins a l'infinit, car, en vacunar, es seguien fent sembres de microbis infectants.

Per altra banda els epidemiòlegs i els analistes comproven que la llet de vaques vacunades amb emulsions vives de brucelles, elimina, per un temps variable, quantitats enormes de gèrmens amb possibilitats d'infecció. A aquest respecte, cal retenir que les brucelles es localitzen durant molt de temps a la glàndula mamària de diverses femelles domèstiques, sense alteracions que modifiquin el fisiologisme d'aquest òrgan. Per tant, una cabra i una vaca, vacunades amb cultius vius, esdevenen per sols aquest mecanisme, unes perilloses disseminadores de brucelles.

I és clar, davant d'aquestes greus constatacions, metges i veterinaris no han tingut més remei que cridar l'atenció sobre l'ús de vacunes vives, i recomanar l'estudi i les recerques que permetin trobar un procediment d'eficàcia vacunadora sense els riscos evidents de les emulsions vives. Per la nostra banda, hem fet uns treballs que per les experiències realitzades fins a la data, ens donen uns resultats sensiblement iguals als obtinguts amb vacunes vives, però sense el més mínim perill. La nostra aportació a solucionar el problema an-

guniós de les brucelosis, després de rigoroses proves experimentals, en ple medi rural, i sense altres mesures que modifiquin les condicions sanitàries exígies existents, aconseguix minvar les pèrdues per avortament, del 80 per 100 al 5'5 per 100.

No hi ha dubte que, si es reïx plenament a disposar d'un mètode eficaç i inofensiu per a lluitar contra la brucelosi, la febre ondulant deixarà d'ésser un pesombre per a l'epidemiòleg, car és indiscutible que la profilaxi de malaltia tan enervant cal cercar-la en la desaparició de les brucelosis animals, car, mentre aquestes existeixin en el grau d'extensió actual, el metge no deixarà de veure febres de Malta. Si els nostres Serveis sanitaris volen lluitar amb èxit contra la febre ondulant, han d'establir dos postulats inflexibles: 1.er La immunització seriosa de tots els animals sensibles a les brucelles. 2.^{on} Recomana i fins obligar que tota la llet sigui pasteuritzada, tant si es destina al consum directe, com si es transforma en nata, formatge, etc.

Brom reinal.—Ja fa molts anys que a Catalunya no tenim esment de contagi humà de tan terrible malaltia. Val a dir, però, que la nostra terra no és massa castigada per B. Mallei. Els esforços dels veterinaris i el rigorisme de la Llei d'Epizooties han fet quasi desaparèixer el brom reinal.

En l'home, com en els animals de peu rodó, és una malaltia de simptomatologia complicada, que el mateix presenta lesions pulmonars, que cutànies, que simplement ganglionars; això fa que en l'home especialment, i gràcies a la seva raresa, es diagnostiqui amb molta dificultat i encara sense la precocitat que convindria.

Als animals sotmesos a dures i esgotadores fatigues i en vida de collec-

tivitat (operacions militars, casernes), l'aparició del brom reinal és cosa catastròfica si no s'adopten mesures enèrgiques. Amb tot i això, és precís continuar amb les reaccions d'alèrgia (maleïna) durant una llarga temporada, car la malaltia adopta formes clínicament impossibles de diagnosticar, i que per altres malalties intercorrents o diversos trastorns que minven les defenses orgàniques, envaeix l'organisme presentant formes d'alta potència difusiva.

No es coneix cap tractament curatiu de discreta confiança. Els casos de curació més aviat poden atribuir-se a règim i medicació tònica general, que a productes d'acció estrictament específica. Val a dir que el problema de la curació, en aquesta malaltia i en moltes altres dels animals, té una importància molt secundària al costat de les normes preventives que han d'inspirar l'actuació dels veterinaris en la majoria de llurs tasques.

La profilaxi es fa a base de diagnòstic precoç amb maleïna, o emulsions microbianes especials, sacrifici dels que reaccionen positivament i presenten lesions, i observació constant dels que clínicament no tenen cap alteració.

S'està estudiant un nou procediment de profilaxi, fonamentat es les tècniques de Calmette i Guérin, sobre el b. de Koch. Cultius de B. Mallei, sotmesos a viure en medis biliats, i, per tant, despullats de tot poder patogen són utilitzats en emulsions vives per a produir una immunitat activa. No tenim encara dades prou nombroses per a formular un judici crític de precisió. Al moment, i atenent-nos a recerques experimentals i als resultats de la curta aplicació pràctica que s'ha fet del mètode, pot afirmar-se que és completament inofensiu i que té unes apreciables propietats antigèniques i immunitzants.

De moment, davant del brom reinal no podem copsar més que una vigilància extremada, pecar si es vol de suspicàcia excessiva, i practicar reaccions d'al·lèrgia en tota manifestació clínica sospitosa. D'aquesta manera poden estalviar-se invasions desagradables, i ensems prevenir oportunament a les persones dels perills que comporta una secreció d'úl-cera muermosa.

Carbó - Pústula maligna.—És la infecció produïda pel veterà dels microbis patògens en ordre a la seva coneixença. És el gèrmien que ha fet més mal a l'economia ramadera, i és també la malaltia que primer es beneficià de les conquestes de la vacunoteràpia de Pasteur. I quasi pot dir-se que després del geni de la Bacteriologia, tant la patogènia com la profilaxi del carbó han restat estacionàries. Diríeu que Pasteur va deixar exhaurit el tema. El mecanisme de la infecció que no és generalment d'animal a animal i, per tant, no pot considerar-se com una malaltia fonamentalment infecto-contagiosa, va ésser ja aclarit per Pasteur en demostrar que la perpetuïtat del contagi es realitza per mitjà de les espores que contenen els cadàvers dels animals morts i deficientment enterrats. Els cucs de terra són els encarregats de portar a la superfície la llavor de la bacterídia, que en la seva forma esporulada es conserva viva molts anys, i depositar-la entre les herbes, a disposició d'ésser ingerida pels animals i provocar, si troba condicions favorables, la pústula maligna o el mal de melsa.

La conquesta més important dels nostres temps, sobre les coses ja establertes en l'era pasteuriana, és el per què no sempre la ingestió d'espores carbunoses va seguida de la septicèmia mortal. L'estudi clínic dels fets coneguts fins avui, ens permet de creure que a

la bacterídia per esdevenir amb poder patogen suficient i provocar la invasió hemàtica, li és necessari colonitzar en el si del teixit cutani, constituint la lesió inicial des d'on envairà l'organisme. Aquest és el mecanisme més corrent de la infecció carbuncosa. En casos excepcionals i quasi sempre per artificis de laboratori és possible matar sense rastres de lesió primitiva, com si fos per septicèmia pura. Altres vegades, la lesió inicial no és a la pell, sinó que rau en els epitelis de l'aparell digestiu, constituint l'anomenat carbó intern. Però també, en aquest cas, precisa l'existència d'un focus inicial.

La raó de la presència del focus primitiu sembla explicar-se per la necessitat que té la bacterídia d'animalitzar-se abans d'adquirir la seva virulència característica i, per a aconseguir-ho, li cal un lloc que el posi per un temps al soplug de l'acció bactericida dels leucocits. Passat aquest temps d'adaptació orgànica, tant més curt com més virulenta és la bacterídia, envaeix l'organisme provocant la septicèmia, que sempre trobem unes hores abans de la mort.

Amb aquestes dades ens serà ben fàcil establir la patogènia de la pústula maligna de l'home. Sempre és una ferida a la pell, des d'una picadura de mosca fins a una ferida amb la falç, que facilita la colonització del b. anthracis en la mateixa. Les pells dels animals morts de mal de melsa, i no esterilitzades, el mateix que les llanes, són origen de la major part de les pústules malignes de l'home. Els cadàvers abandonats contaminen milers d'insectes que poden transmetre'ns el contagi. Les mateixes herbes contaminades pels cucs de terra poden infectar una ferida del segador.

I així neix la pústula maligna que, si no és diagnosticada a temps, pot portar conseqüències fatals. Un frec en una

porta del líquid de l'edema és prou perquè el laboratori us faci un diagnòstic precís amb brevíssim temps. La inoculació massiva de sèrum anticarbuncós porta a un guariment segur en la majoria dels malalts.

La profilaxi del carbó, i en conseqüència de la pústula maligna de l'home, cal cercar-la en una policia sanitària rigorosa, que pot condensar-se en els següents preceptes:

1.er Prohibició d'utilitzar pells d'animals carbuncosos sense prèvia esterilització.

2.^{on} Vacunació sistemàtica de tot el bestiar que sojorna en comarques infectades.

3.er Destrucció perfecta de tots els cadàvers i productes contaminats.

Un bon Servei d'Epizooties podria rendir incalculables beneficis a l'economia i a la sanitat general. I, en el cas concret del carbó, la importància d'una bona policia sanitària és encara més evident, per tractar-se d'una malaltia que el mateix ataca els bovins que els ovins, que el bestiar de peu rodó, que els porcs i les cabres.

En les grans epizooties de mal de melsa, com la darrera que patí la Cerdanya, els danys materials foren enormes, i també l'home va pagar el seu tribut a la fúria septicèmica del b. anthracis.

Estreptocòcies.—Heus aquí un aspecte quasi nou de les malalties que podríem dir-ne intercanviables. En fer-se la descoberta i estudi etiològic consegüent de les mamitis de la vaca, la dèria dels catalogadors de malalties i de microbis definí la causa de les mamitis bovines com a entitat patògena específica, produïda per l'estreptococ de Nocard. I ja no se'n parlà gaire més. I encara menys de les possibles relacions amb processos patògens humans provocats per estreptococs.

Però els anys han passat, el concepte dogmàtic de l'especificitat microbiana ha sofert molts escrostonaments i les recerques epidemiològiques rigoroses han imposat una revisió de les idees que semblaven sòlides sobre l'origen de moltes malalties.

I possiblement l'estreptococ és el microbi que ha rebut més. És tal el desori existent avui dia sobre la classificació de la nombrosa família dels estreptococs, que no és possible d'establir unes característiques discretament constants que permetin identificar amb seguretat un estreptococ patògen. Això, mirant-ho des del Laboratori, o sigui, agafant el germen fora dels malalts.

I de cara a l'epidemiologia, s'ha demostrat que un mateix tipus d'estreptococ és responsable de processos clínics ben diferents. I aquesta diferència d'activitat patògena, o, si voleu, de localització, no solament la veiem en una espècie, sinó que és, com deia al començament, perfectament intercanviable.

En més d'una enquesta epidemiològica, en recerca d'on sortia l'estreptococ que produïa lesions amigdalars a l'home amb caràcter perfectament endèmic, s'ha trobat que venien del consum de llet d'una vaqueria determinada. Fetes investigacions de l'estat dels braguers de les vaques d'aquell establiment, va poder-se cultivar en les sèmbras de llet individual, i en quasi totes, un estreptococ que al laboratori no diferia gens de l'estreptococ aïllat de les amígdals alterades pel consum d'aquella llet. És més, la inoculació intramamària de cultius d'aquell estrepto procedent de l'home donaren una mamitis a la vaca, amb totes les característiques de la mamitis clàssica.

Coincident amb aquest fet, nosaltres hem recollit una observació semblant. És la següent: Fa aproximadament un

parell d'anys que les mamitis de la vaca són una seriosa preocupació pels vaquers, i per fi alguns companys nostres es decidiren a ajudar-nos a fer quelcom per estudiar i resoldre aquest estat de coses. Des de llavors començarem a estudiar els gèrmens que s'aïllaven en llets clínicament malaltes. La cosa anava amb certa calma, i fa un any sofrí la malaltia bovina una puja desesperada. Pot dir-se que no hi havia cap quadra absolutament indemne. Això ens donà ocasió d'estudiar moltes dotzenes d'estreptococs. I, efectivament, amb tot i procedir tots de les mateixes infeccions, n'hi havien de totes menes; no fou possible establir una classificació d'aquelles que et deixen mitjanament satisfet. No sols varia la forma, sinó que també és inconstant el seu comportament amb els hidrats de carbó i medis amb sang. El resum de totes les nostres tasques ens portà a creure que l'estreptococ és un germen d'una maleabilitat extraordinària. Però no acaba tot aquí. Per aquella època els metges trobaven amb una certa alarma una quantitat anormal de processos diversos ocasionats per estreptococs. En parlàrem amb En Domingo, es feren estudis comparatius de diversos gèrmens i no fou possible d'establir una diferència de conjunt que permetés separar els gèrmens de les vaques dels de les persones. Ja em faig càrrec que aquesta observació és una mica empírica, però cal fer-nos memòria que els serveis d'epidemiologia nostres estan molt lluny d'Anglaterra, Nord-Amèrica i Dinamarca, que és d'on he tret les dades que esmentava anteriorment i que comprovaren amb tota claredat un cicle d'infecció estreptocòcica.

Tuberculosis.—Es pot dir, sense por d'arriscar-se massa, que si una malaltia humana és considerada pel gros públic, força sovint, d'origen animal, és preci-

sament la tuberculosi. És clar que té un fonament cert i avui rigorosament comprovat. Diverses estadístiques publicades per Serveis de fisiologia, on clasifiquen el tipus de germen que s'aïlla, donen aproximadament com a tuberculosi de tipus boví en el 40 % de les tuberculosis de la infància. De totes maneres, caldria cercar el promig de diverses contrades, car en no totes el percentatge donaria una xifra tan alta. El règim alimentari i el tipus de ramaderia existent a la comarca poden fer variar fins a límits molt amples, el percentatge d'origen animal de la tuberculosi de la infància.

Sigui com sigui, és, però, evident, i ningú no ho posa en dubte, que una bona part de tuberculosis dels primers anys de la nostra vida, cal atribuir-la a un contagi d'origen animal. El fet és senzill de comprendre, si tenim en compte que la tuberculosi està extraordinàriament estesa entre els animals i d'una manera preferent entre el bestiar boví. En ordre a sensibilitat o freqüència, podem establir una gradació així: bovins, porcins, aviram, cabriu, ovins i peu rodó.

I encara entre aquestes espècies la diferència és notable, car els bovins emmalalteixen per b. de Koch en una proporció doblada a la dels altres animals. La raó d'aquesta preferència podria trobar-se en la vida menys higiènica que fan aquests animals i d'una manera especial les vaques, a les quals per llur industrialització lletera, s'amuntega en locals d'higiene deficientíssima i se les sotmet a una gimnàstica funcional activíssima. Dos factors que contribueixen enormement a predisposar-les a la invasió del bacil tuberculós.

De manera que, de la llet que consumim, el 90 per cent prové de vaques, animal que, per les seves con-

dicions de vida, és l'espècie més atacada pel bacil de Koch. És difícil de donar una xifra de les vaques tuberculosos que conté la nostra ramaderia. Unicament per les lesions que hom troba a l'Escorxador, pot assegurar-se que més del 60 % dels animals de vaqueries urbanes que són sacrificats presenten senyals evidents de tuberculosi. És clar que no totes es poden considerar clínicament malaltes, però la patogènia de la tuberculosi s'ha complicat tant en aquests darrers anys, que es fa molt difícil d'assegurar quan una vaca és bacillífera o quan no ho és.

Admesa la gran proporció de vaques tuberculosos destinades a produir llet, cal pensar que no serà fàcil trobar llet completament privada del bacil de Koch. La llet pot estar contaminada principalment per tres mecanismes:

1.er Per lesions mamàries que sense ésser molt freqüents, sovintegen força. Aquest és possiblement l'origen de la major part de les llets tuberculosos. Si tenim present que una lesió en plena activitat, situada en el si d'una glàndula mamària, pot llançar una quantitat astronòmica de bacil de Koch, que va a parar a la llet, ens explicarem perquè un sol animal amb aquestes condicions infecta una gran quantitat de llet. Cal tenir present que la majoria de llets del mercat són de barreja, o sigui procedents de diverses vaques.

Ara, imagineu-vos el risc d'utilitzar, com encara s'anuncia en alguna vaqueria, llet d'una sola vaca per a infants i malalts, si aquesta té una lesió tuberculosa activa que per la seva situació és perceptible a l'exploració! Sobre això s'han descrit històries clíniques d'un dramatisme impressionant.

2.^{on} mecanisme: La bacil·lèmia tuberculosa. Tema aquest d'apassionant actualitat, explica els fets, que semblaven

incongruents, de trobar infectant una llet de vaques, a les quals, després de minuciosa exploració i després de recerques histològiques, no es trobava rastre de nòduls tuberculosos al braguer. En casos de greus lesions a diversos òrgans, no era difícil de fer-se'n idea, però llavors l'animal emmalaltia tan greument que ja no servia per a les funcions de productor de llet. A l'autòpsia es troben grans focus de casseificació o granúlies. Avui sembla demostrat que lesions discretes, que no produeixen trastorns de massa categoria, llancen amb intermitències no ben precises, quantitats respectables de bacil de Koch a la circulació, que poden trobar-se per sembres en medis especials o per inoculació dels animals sensibles. En aquests casos, la llet amagatzema els gèrmens circulants i resta abundantment sembrada de bacil de Koch, l'origen del qual és ben llunyà de l'òrgan productor de la mateixa.

3.er mecanisme: L'ultravirus tuberculosos. Aquesta forma de contaminació de la llet és molt semblant a l'anterior. L'origen pot dir-se que és el mateix, en termes generals. Varia en la seva activitat patògena, representada per la presència de bacils de Koch clàssics o per l'existència de formes filtrants. Les lesions que donen al cobai diuen clarament si es tracta d'una o altra modalitat. Diversos investigadors han demostrat a bastament que llets filtrades per bugia, inoculades al cobai, li donen el tipus de tuberculosi ganglionar que caracteritza la virulència de les formes filtrants del bacil de Koch.

Els greuges a fer a les cabres, ovelles i truges són de reduït volum. En primer lloc, les cabres no són atacades gaire sovint pel bacil de Koch, i, després, la quantitat de llet de cabra que consumim és molt inferior amb respecte a la de vaca.

Les ovelles encara tenen menys importància. Unicament podríem trobar un cert perill en el consum de formatges tendres.

Les gallines poden infectar l'home per mitjà d'ous contaminats. I amb relació a aquestes aus, s'han descrit infeccions de tipus de bacil de Koch humà, a conseqüència de malalts bacil·lífers en granges i masies, descurosos d'esterilitzar perfectament els esputs. De manera que, en aquest cas, les gallines no fan més que retornar-nos el nostre propi mal.

En conjunt, doncs, la immensa majoria de casos de tuberculosi a l'home atribuïbles a contagi animal, hem de cercar-les en les vaques i, més concretament encara, en la llet.

Els perills de consumir carn d'animals tuberculosos és força insignificant per dues raons fonamentals: 1.ª Perquè el teixit muscular sense lesions és molt pobre en bacil de Koch, i perquè generalment el consumim cuit, o almenys havent sofert una temperatura suficient per a esterilitzar-lo; i 2.ª, perquè a quasi tots els escorxadors s'exerceix un rigorós control dels animals que s'hi sacrifiquen i són retirats del consum aquells que presenten a la investigació en canal, lesions externes o actives que signifiquen una generalització.

Per tant, resta com a font principal per no dir única, de contagi tuberculós d'origen animal, l'ús de llet de vaques tuberculosos.

Què fer davant d'aquest problema sanitari i econòmic tan important?

Hi ha diverses solucions que vaig a esquematitzar-vos tot seguit.

a) Continuar com fins avui sense realitzar una seriosa profilaxi de la tuberculosi dels animals i acontentar-nos amb intensificar la campanya d'higiene popular, recomanant que no es consumeixi llet crua. És, naturalment, la més

empírica de les fórmules, car significa posseir una ramaderia pobra i renunciar a obtenir una llet que pugui consumir-se sense les modificacions bioquímiques que li ocasiona tota tècnica d'esterilització.

b) Organitzar una lluita pel sistema de Baun, o pel sistema francès, que vagi eliminant sistemàticament totes les vaques que reaccionen a la tuberculina. Per a això es necessiten molts diners i una organització de Serveis d'Epizooties eficients, dues coses que, ara com ara, a Catalunya no són més que un bon desig.

c) Atès que la vacunació antituberculosa pel B. C. G., malgrat les moltes crítiques adverses que ha sofert, és un bon mitjà de profilaxi, afegint-hi unes discretes mesures d'higiene general, podria fer-se una intensa propaganda amb el fi d'aconseguir que fossin vacunades totes les vedelles. Aquest mètode, ajudat de l'eliminació de tots els animals amb lesions obertes, portaria, sens grans despeses, una millora immediata en les condicions sanitàries del nostre bestiar boví.

Però mentre tot això no es realitzi, creiem que la tasca urgent a fer per eliminar del consum tota llet bacil·lífera, cal cercar-la en una policia sanitària de la llet que, sense fantasies inassolibles, resolgués ràpidament aquest problema.

I aquesta tasca comporta dos aspectes que fins avui hem negligit més del que convenia.

Aspecte de cara al públic: Cal que tots els ciutadans sàpiguin d'una manera justa, sense exageracions de cap mena, els perills que representa per a la salut el consum de llet sense garanties.

Aspecte tècnic i de policia sanitària: Cal establir unes normes mínimes que puguin representar la garantia que la

llet no va al consumidor, amb brucelles, estreptococs i bacils tuberculosos, en condicions d'infestar.

Ja sé que no encaixa d'una manera perfecta parlar en aquesta comunicació de les normes d'una possible i necessària policia higiènica de les llets. Però la importància de la qüestió i l'íntima relació amb la profilaxi de les malalties que poden derivar-se'n justifiquen a bastament que en parlem, tansols sigui a títol de comentari. A ningú no pot sorprendre, després del que acabem d'exposar, si considerem com un dels problemes sanitaris d'urgent solució el procurar establir una reglamentació inicial que ens permeti, en un termini curt, arribar a la possibilitat de trobar en el mercat llets classificades segons llurs característiques higièniques.

L'esforç d'escassos industrials que senten la preocupació de presentar un producte higiènicament correcte, és precís que trobi l'encoratjament de les nostres autoritats sanitàries, i això sols serà possible amb una reglamentació perfectament estudiada que, sense perjudicar ostensiblement els industrials i productors existents, els obligui a enquadrar-se en una classificació prudent de la llet que es permeti vendre.

Cal tenir ben bé en compte que ultra les possibilitats de contaminació de la llet per malalties del bestiar tuberculós i estreptocòcies, s'hi han d'afegir aquelles que provenen de manipulacions incorrectes i de contaminacions per les persones que hi tenen intervenció, car no cal oblidar que els convalescents i portadors de gèrmens, poden sembrar la llet de bacil de Koch, tífic, paratífic, diftèric, disenteric, estreptococ i altres.

Per tant, la llet com a excellent mitjà de cultiu, permet la germinació d'innombrables microbis que, no solament la

destrueixen com a aliment biològic delicadíssim, sinó que pot ésser causa d'intoxicacions de tipus banal i d'infeccions netament específiques. Convé no oblidar que la majoria d'infeccions intestinals de la mainada són d'origen làctic.

Amb tot aquest panorama de tristes conseqüències, és inajornable decidir-se a impossibilitar que siguin venudes llets sense ésser sotmeses a un procediment d'esterilització racional, que sense destruir massa la fesomia biològica que li és pròpia, assegurin la seva inocuïtat. I tant de bo que ben aviat tinguem industrials que puguin presentar una llet que, amb totes les garanties necessàries, sigui consumible en cru! Si es té l'encert d'establir una xifra microbiana màxima, compatible amb els actuals mètodes de producció, pensem que ben aviat podrem arribar a un millorament gradual fins a les xifres que els pobles amb millor disciplina sanitària que la nostra, consideren com a ideal.

Aquesta qüestió, no solament té importància sanitària per a l'home, sinó que enclou la solució perfecta d'un servei magnífic de diagnòstic i profilaxi de les malalties del bestiar que s'hi relacionen íntimament. Al nostre entendre, el servei d'higiene de la llet no ha d'ésser un control d'aptitud de consumació, sinó una cosa més ambiciosa i més racional: Un Laboratori de patologia animal de cara a una producció econòmica i sana, que descobreixi ràpidament un focus de mamitis, de tuberculosi o de brucelles, i barri el pas al consum dels productes indesitjables higiènicament.

És una lluita en la que hem de posar tots una mica d'entusiasme i un bon bocí de sacrifici, si més no, per evitar que les xifres de mortalitat infantil baixin, perquè fem impossibles els estralls d'una lactància artificial realitzada amb llets les més de les vegades copiosament bru-

tes i amb infeccions de doloroses conseqüències:

Ràbia.—Direu que parlar de la ràbia com d'una epidèmia d'origen enzoòtic és potser un xic exagerat, pel nombre absolut d'invasions humanes. Certament que a Catalunya, en els darrers cinc anys, sols s'han registrat uns 10 casos de mort per aquesta septineuritis. Però és indiscutible que si hi ha una malaltia que a la gent li causi una sensació d'esverament i de terror, és aquesta. Altrament el fet de les morts citades no vol dir que les infeccions siguin reduïdes, ben al contrari. Per dades recollides al servei antiràbic del Laboratori Municipal, durant els cinc anys darrers, han estat tractades en aquell establiment 3.236 persones. La xifra realment és esfereïdora. És clar que no tots els tractats ho són per mossegades segures de cans folls, però, com veurem més endavant, la conducta més prudent a seguir aconsella tractar sistemàticament totes les persones de les quals no es té la seguretat d'un diagnòstic precís de la malaltia del gos mossegaire.

La ràbia humana és estrictament una malaltia d'origen animal i, més concretament, per causa de mossegades de gossos en el 99 per 100 de les vegades.

L'etiologia de la ràbia, encara no ben precisa, sembla que la podem catalogar entre els ultra-virus, amb localització preferent als centres nerviosos, i des del punt de vista contagiós, la saliva com a principal element de difusió i contagi.

Una solució de continuïtat qualsevol, impregnada de saliva, pot esdevenir la porta per on s'introdueix el virus ràbic. L'experiència ha demostrat que les ferides a la cara, sigui per la seva proximitat als centres nerviosos, sigui per la llur intervenció més abundant, són força

més perilloses que aquelles situades en altres indrets del cos.

Per altra banda les mossegades en aquesta regió asseguruen una més certa possibilitat de contaminació pel fet que no troben obstacles que privin el pas del virus, com són les robes en altres indrets.

D'això es desprèn que el grau de perill de les ferides del cap és extraordinàriament més gran que les d'altres llocs. Les estadístiques ens diuen que la majoria dels fracassos de la vacunació antiràbica han coincidit amb mossegades a la cara. En aquests casos, doncs, sense esperar les enquestes enzoòtiques, cal portar els mossegats a un Institut Antiràbic acreditat. Cada dia que es perdi augmenta el perill.

El gos foll, que és un gos malalt, no presenta, generalment, les característiques que hem admès graciosament com a pròpies de la ràbia. En primer lloc, existeix una forma de ràbia muda en què ni el gos ni tansols lladra ni té esma de mossegar; això no vol dir que la seva saliva no sigui virulenta. La forma normal és el canvi sobtat de les habituds ordinàries. Si era festós, es torna esquerp; si era de mena agressiu sembla que es torni manso. Les emprèn a mossegar quan surt de casa o quan se'l turmenta, i llavors s'agafa amb el que troba.

Un dels símptomes que m'interessa més remarcar és la disfàgia, que sempre és interpretada per un os que té a la gola. Infinitat d'accidents són ocasionats per la sollicitud imprudent d'explorar la gola en cerca del cos estrany. A un gos amb aquestes condicions, el millor és deixar-lo en un lloc tancat i observar-lo curosament. Si és ràbia el que té, ja ens ho dirà el seu desenllaç fatal, i en termini ben curt de 5 a 7 dies.

Seria inoportú i retindria amb escreix

la vostra atenció, si volgués detallar la patologia de la ràbia. Conformem-nos amb allò que pot interessar més directament el metge que serà cridat a respondre les preguntes angunioses del pacient mossegat.

En primer terme, és indispensable retenir que la saliva d'un gos pot ésser contaminant 14 dies abans de presentar senyals d'anormalitat.

En segon terme, i això és importantíssim, el diagnòstic *post-mortem*, és insegur. És per aquesta raó que sempre que sigui possible, cal guardar en lloc segur el gos que hagi mossegat, i no deixar que se'l mati com correntment es fa. Unicament així podreu estalviar a moltes persones les molèsties d'un tractament antiràbic. Un gos que mossega sense causa justificada i amb fesomia sospitosa, si és rabiós, no trigarà gaire dies a morir. El màxim fins ara registrat són 14 dies. Correntment no passa de 5-7 dies.

Penseu que un bon diagnòstic clínic deixa més tranquil que les recerques de laboratori. Tinguem present que les investigacions histològiques per a posar al descobert les lesions de Negri o Van-Gehuchten-Nelis, poden ésser negatives en casos segurs de ràbia i, per aquesta raó, l'absència de cossos de Negri o de infiltració leucocitària del gangli plexiforme, no és motiu suficient per a decidir-se a refusar un tractament antiràbic. La inoculació als conills, prova segura, té l'inconvenient de trigar de 18 a 25 dies a donar senyals, i aquest és un termini massa llarg per a esperar tranquil·lament que els mossegats es tractin.

Quan, per la seva agressivitat o per tractar-se d'un gos desconegut, es fa materialment impossible procedir a l'observació amb garanties de seguretat, no hi ha més remei que matar-lo, procurant que no es malmeti el cap a fi

de possibilitar les recerques de laboratori, que si no tenen un valor absolut de diagnòstic, serveixen d'estudi i d'orientació de tractament.

És d'un gran valor per a aconsellar possibles tractaments, no oblidar, com dèiem anteriorment, que uns dies abans de posar-se el gos clínicament malalt de ràbia, la seva saliva ja és virulenta.

La vacunació antiràbica, resolta ja per Pasteur, és un mitjà magnífic de profilaxia, amb la condició de començar-lo ben aviat. En el procés de la immunitat contra la ràbia, diríeu que s'estableix una llita de velocitat. Tot és qüestió que les cèl·lules sensibles rebin els benifets de la immunització abans que hi arribi el virus que ha infectat la ferida. És per això que, si es comença tard o es tracta de ferides de la cara, la vacunació acusa quiscun fracàs. Amb tot, els fracassos, en conjunt, no arriben més enllà de l'1 per 1.000, contra un 10 per 100 de les persones mossegades que morien de ràbia abans del tractament imaginat per Pasteur.

Tota la tècnica de Pasteur, com les modificacions proposades posteriorment, no són altra cosa que la inoculació subcutània d'una emulsió fina, de teixit nerviós de conill mort de ràbia. Cal advertir que el virus anomenat fix que s'utilitza per a preparar les emulsions vacunals, ha perdut per adaptació al conill, una gran part de les propietats patògenes primitives, car procedeix de virus de carrer, virus de gos que matava inicialment els conills en 20 dies i, després de 80-90 passos en aquests animals, els mata quasi constantment en set dies. Però difícilment confereix ja la ràbia al gos i probablement és inofensiu per a l'home.

La vacunació antiràbica, amb tot i semblar una tècnica senzilla, comporta una sèrie de precaucions i controls ri-

gorosos, que únicament es poden assolir en Instituts seriosos, organitzats amb tots els mitjans d'una instal·lació perfecta. Unicament en Serveis Antiràbics muntats com cal, hom pot tenir garantia d'eficàcia i d'innocuitat imprescindibles.

I ara, després de totes les suggestions que acabo de plantejar-vos em penso que no serà inútil traduir-vos la taula de Panisset i Verge, que serveix d'esquema orientador per a resoldre les enquestes de persones mossegades que us pregunten si s'han de sotmetre a tractament.

S'imposa el tractament antiràbic

Quan:

1. L'animal mor dins el termini de 15 dies d'haver mossegat.

2. És sacrificat dins aquest termini de 15 dies.

3. Desapareix dins l'espai de 15 dies de mossegar.

4. L'animal mossegador és desconegut.

5. És posat en observació durant 15 dies, i passen aquestes contingències:

- a) L'animal esdevé foll.
- b) L'animal mor de ràbia.
- c) L'animal mor d'afecció diferent de la ràbia.
- d) L'animal cau malalt amb sospites de ràbia.
- e) Les mossegades són greus o són prop de centres nerviosos.

És inútil el tractament

- f) L'animal està malalt, però no mor abans dels 15 dies i no presenta signes clínics que puguin fer sospitar la ràbia.
- g) L'animal està tranquil després dels 15 dies.

Ja hem vist, amb relativa claredat, com ens infectem, i què cal fer per

aturar l'arribada del virus ràbic al cervell. Si limitéssim la nostra tasca fins aquesta meta, hauríem acomplert d'una manera parcialíssima ço que cal fer per estalviar víctimes de la ràbia. Aquesta malura dissortada, pot desaparèixer, si les mesures de policia sanitària s'executen implacablement.

L'Anglaterra i l'Austràlia no tenen ràbia i, per aconseguir-ho, no han fet més que extreure el rigorisme de la Llei d'Epizooties. Un esperit de ciutadania conscient i un respecte profund a les lleis i a les autoritats poden fer aquest miracle.

Catalunya, que avui és un dels pobles d'Europa més castigats per la ràbia, passa per la vergonya de veure com és insultat i apedregat el servei ambulant de recollida de gossos vagabunds de la Generalitat!

Una taleia incivil obstaculitza les mesures d'una Lluita Antiràbica, ajudada per un sentimentalisme malaltís de la Protectora d'animals i plantes.

Què signifiquen tots els gossos de Catalunya al costat de les víctimes humanes i per una malaltia que es cova en el pòsit d'una resistència troglodítica?

És indispensable que en tots els recones de la nostra terra s'abrandi l'entusiasme i l'afany de col·laborar en la destrucció definitiva de tots els focus de ràbia. Tots els ciutadans hi guanyarem, i els propietaris de gossos viuran tranquils i podran tenir cura sense angúnies dels seus fidels amics.

Serien massa incompletes aquestes notes, si no diguéssim res de la vacunació antiràbica dels gossos com a mitjà de profilaxi. No som pas enemics d'aquesta vacuna, però sentim una mica d'escepticisme sobre la seva eficàcia. Perquè l'experiència ha demostrat que amb mesures de policia pot acabar-se la ràbia. Perquè només vacunar els gossos en un

país on tot es burla portaria l'eternització de la ràbia. Perquè les vacunes que s'empren en la profilaxi canina, pel fet d'ésser morta, s'ha d'utilitzar a curt termini, si se'n vol aprofitar tota l'eficàcia, i això sols és possible als Instituts antiràbics. Per aquestes raons que ens semblen de prou pes, creiem que la vacunació no es pot fer obligatòria d'una

manera sistemàtica, sinó que ha d'ésser voluntària, i sense negligir les mesures adoptades a tots els Estats del món.

Creiem sincerament que, si es complissin rigorosament les ordinacions que ha dictat el Govern de la Generalitat, en pocs mesos la ràbia a Catalunya no seria res més que un record de trista història.

RÉPLICA A UN ARTÍCULO SOBRE VACUNACIÓN CONTRA LA PESTE PORCINA

Por Julio Hidalgo Armengol

En el Boletín del Colegio de Veterinarios de Cataluña «LA VETERINARIA CATALANA», en el número del mes de Enero y en la Sección «Activitat Doctrinal», aparece un artículo escrito por el Sr. Riera Planagumá que titula "Comentarios a la Vacunación Simultánea contra la Peste Porcina".

Hemos leído con detenimiento dicho artículo y a la vista de algunas de sus manifestaciones y, sobre todo, de las conclusiones, sentimos la necesidad de contestar, puesto que se alude a los veterinarios españoles que intervienen en la producción del suero y virus antipestoso y en este caso nos encontramos nosotros, ya que desde su iniciación estamos al frente de la Sección Veterinaria del Instituto «Ibys», de Madrid.

A lo largo del artículo el Sr. Riera vierte conceptos del más estimable valor técnico que, naturalmente, compartimos en absoluto; pero al lado de ellos emite juicios que calificamos de poco imparciales, ya que no podemos suponer sean debidos a deficiente documentación en el autor.

En opinión del Sr. Riera y en lo que respecta a epizootias del cerdo en Cataluña, no existen, además de la peste porcina, más que aquellas otras enfermedades que surgen en la imaginación del personal de los Laboratorios preparadores de suero, con objeto, sin duda, de que sirvan de parapeto a algún supuesto fracaso del preparado.

El Sr. Riera no ignora cuáles son los resultados de una vacunación normal, puesto que los describe en su publicación perfectamente, incluso admitiendo el tanto por ciento de bajas que debe existir como tributo a los b. sui-sépticus y sui-pestifer en la inmunización de una piara.

Nosotros debemos diferenciar las bajas ocasionadas por una vacunación normal de las ocurridas al margen de la vacunación. Una vacunación normal admite un número de bajas de peste porcina pura y otro de complicaciones secundarias anejas a la vacunación, pero de las cuales no son responsables ni el preparado ni la técnica, puesto que más bien son debidas

al deficiente fisiologismo del animal que sucumbe. Oscila en una piara numerosa alrededor del 2 ó 3 por ciento.

La evolución del proceso es la siguiente: A partir del séptimo día de practicada la vacunación se presentan los trastornos manifiestos en los animales que denominamos tarados, coincidiendo la muerte de ellos, casi siempre, con el momento en que el resto de la piara se restablece en la normalidad por desaparición de la fase negativa.

Por el contrario, en otras ocasiones, después de evolucionar normalmente la vacunación, una vez terminada y desaparecida la reacción post vacunal y cuando ya el ganado se encuentra prácticamente sano, surgen los primeros casos de una enfermedad que evolucionando insidiosamente ocasiona bajas cuya cuantía es difícil prever.

No se intente entonces, como pretende el Sr. Riera, atribuir el motivo de ello al virus filtrable, porque se fracasará en la mayoría de los casos. Como demostración basta hacer convivir con estos animales enfermos otros previamente inmunizados a fondo contra la peste porcina y se verá que enferman y mueren también con idéntica sintomatología. El fracaso e ineficacia del uso del suero antipestoso en estos casos, comprueba el aserto.

En estos casos es cuando los Laboratorios sin sustentar el criterio peregrino que les atribuye el Sr. Riera, no en defensa de sus intereses, que en nada están comprometidos, sino en honor a la verdad, contestan como consecuencia de los análisis verificados, con las palabras *suipestifer* o *suisépticus* en sus dictámenes, indicando con ello cual pue-

da ser la etiología de estas enfermedades.

No hay que buscar el motivo predisponente de estos incidentes en la vacunación antipestosa, ya que pueden provocarlos también otras vacunaciones y además, y con más frecuencia que aquellas, el frío, el cansancio, las malas condiciones de higiene de las residencias y en general cualquier causa que tienda a disminuir la resistencia orgánica de animales que son siempre portadores de gérmenes, encargados, por su precaria situación, de la reactivación del agente causal de la epizootia y también de difundirla.

No es preciso que el ganado infectado posea un estado latente de morbosidad, toda vez que en algunas ocasiones suele darse el caso de sucumbir a consecuencia de ellas, animales de especie diferente.

El Sr. Riera cita la opinión de autores extranjeros que nosotros conocemos y en los que habrá podido observar disparidad de criterio entre unos y otros. Disparidad que se fundamenta en el hecho de que en Norteamérica como en nuestro país, como en todos aquellos en donde existe este problema de la ganadería porcina, la peste o cólera del cerdo presenta modalidades específicas para cada una de las razas que componen dicha ganadería. En España difiere de manera manifiesta de unas regiones a otras y de unas razas a otras. Ya el Sr. Riera destaca este dato al exponer lo que acontece con las vacunaciones aplicadas en Vich y en la zona del Vallés, en donde dice que por existir animales extremadamente sensibles será necesario actuar en la vacunación

con gran mesura y cautela en cuanto a la dosificación proporcional del suero y virus a utilizar.

Nosotros que por razones profesionales, tenemos una visión más compleja y no tan regional, podemos añadir al Sr. Riera que hay regiones en España en donde es sumamente peligroso el uso del virus y en cambio en otras en donde virus exaltados pueden ser utilizados con extraordinaria largueza en relación con las pautas generales que se indican por todas las Casas, tanto americanas y europeas como españolas.

¡Vea, pues, el Sr. Riera, cual es la importancia del veterinario vacunador! A nuestro juicio es el único capaz de poder apreciar y modificar con arreglo a su criterio, (criterio profesional, fundamentado en la experiencia y en el conocimiento del ganado que cubre el censo ganadero de su región), las pautas de vacunación que un Laboratorio está obligado a dar en sus etiquetas con el fin de orientar sin que por ello trate de convertir al veterinario en un simple obrero manual, toda vez que piensa que en la competencia profesional de aquel está una gran parte del éxito de la vacunación y a él confía su producto en donde se encuentra depositado el crédito de su Casa. Dificilmente el cliente es capaz, ni tiene fuentes de información tampoco, para ello, para conocer cuales son los fundamentos, los procedimientos y los medios de obtención y valoración de un preparado.

A lo largo de su disquisición, así como al final de sus conclusiones, el señor Riera indica y recomienda que para practicar una buena vacunación, deberá utilizarse un virus potente y suero en

cantidad suficiente, pero en renglones sucesivos y en conclusiones anteriores afirma que de los sueros y virus conocidos, concede una mayor actividad a los de origen americano (Estados Unidos).

Nosotros quisiéramos que el Sr. Riera se pusiera de acuerdo consigo mismo para no caer en contradicción tan manifiesta como aquella en la que incurre al sostener una afirmación como la antes indicada y en cambio al fijar después las normas, a nuestro juicio muy acertadas, sobre la dosificación de la suerovacunación para los cerdos de la zona de Vich y del Vallés, de gran sensibilidad al virus hipervirulento, y en los cuales recomienda se utilicen menores cantidades de virus si éste proviene de Casas europeas. Nosotros, además, nos permitimos afirmar que aún deben ser menores estas dosis si el virus proviene de Casas españolas.

El virus es el elemento exclusivamente antigénico que provoca la formación de anticuerpos en el animal inoculado y de su calidad y dosificación dependerá el grado de inmunidad creado en el animal.

Aún admitiendo la uniformidad que el Sr. Riera concede a todos los virus, deben preferirse los de preparación más reciente que, lógicamente, serán los más activos si están bien preparados, toda vez que el virus de la peste porcina incapaz de cultivarse *in vitro*, posee todo su valor inmediatamente después de obtenido. Dicho valor irá progresivamente disminuyendo con el transcurso del tiempo, no sufriendo alteración como indica el Sr. Riera, sino dilución antigénica que podrá alcanzar proporciones de uno

a cien mil, o lo que es lo mismo que decir que un virus con fecha antigua de preparación puede ser, y con mucha facilidad puede serlo, cien mil veces menos activo el día de su empleo que el día de su obtención.

El valor de un suero es siempre proporcional a la actividad del virus con que es preparado y con el que se titula y por ello bastará para encomiar la calidad de un suero que corresponda exactamente a neutralizar el poder tóxico e infeccioso del virus correspondiente y en una proporción que no sea antieconómica. Para hablar, pues, de la calidad de un suero bastaría con que el dicente llevase a efecto las pruebas de control suficientes para una valoración.

Hemos de hacer constar nuestra protesta contra la afirmación del Sr. Riera formulada en la primera de sus conclusiones. En primer lugar, por llegar a ella sin la exposición previa de la serie de experiencias que es preciso realizar antes de lanzar un concepto de tal gravedad, puesto que ello lleva consigo la preterición de productos elaborados por Casas no americanas. En segundo lugar porque ¿sería capaz el señor Riera de hacer la afirmación de similitud de los productos de procedencia americana? En los Estados Unidos existen innumerables marcas, muchas de las cuales poseen un mercado en España y aquellos preparados poseen diferencias tan marcadas que no puede aceptarse parangón entre ellas. Frente a marcas que nosotros nos vanagloriamos en igualar, hay otras que no tomamos ni en consideración, puesto que a estas marcas americanas se refiere aquella afirmación del doctor Ei-

chorn de que "no era raro que cualquier individuo estableciera una fábrica en algún pajar abandonado."

Los latinos tenemos una mayor sensibilidad para el negocio y mucho más, si el individuo posee con una cultura un sentido de la propia estimación.

Sr. Riera, en Europa como en América existen sueros mejores y peores; lo que hay que hacer es averiguar a quienes corresponde la mejor calidad!

Nosotros nos permitimos, ante todo, cambiar la conclusión cuarta del artículo del Sr. Riera por la primera y establecer las siguientes:

Primera; para Cataluña el problema de profilaxis antipestosa consiste en la utilización sistemática de un virus potente y un buen suero, con la suficiente dosis para contrarrestar la acción tóxica e infecciosa del virus utilizado.

Segunda; los brotes postvacunales deben ser achacados al estado sanitario del ganado vacunado, pudiendo ser en algunos casos debido a la mala calidad del preparado, que habrá podido ser puesta en evidencia mediante el control de la vacunación, bien fácil de realizar.

Tercera: que fundamentalmente son debidos a los gérmenes causantes de las llamadas complicaciones de la peste y que, en realidad, no son más que los creadores de un cuadro patológico perfectamente diferenciado.

Cuarta; que todo veterinario puede y debe comprobar que el producto es eficaz y de acción regular y constante ya que existen medios para ello y ninguna Casa preparadora de calidad, opone los menores reparos para dar las pautas para su comprobación.

ACTIVITAT DEL COL·LEGI

ACTA DE LA REUNIÓ DE LES COMISSIONS FINANCERES DE LES CINC DELEGACIONS INTERCOMARCALS DEL COL·LEGI OFICIAL DE VETERINARIS DE CATALUNYA, que tingué lloc a les 4 de la tarda del dia 19 de febrer, a l'estatge social del Col·legi, prèvia convocatòria, a fi de discutir el projecte de Reglament de la Caixa de Previsió del Col·legi

Assistiren a la reunió els companys J. Monsalvatge i J. Pallí per la Delegació de Barcelona-ciutat, E. Coris i J. Pagès per Girona, F. Civit i J. Soler per Tarragona, i Ubald Carner i J. Vilanova per Lleida, a més del Secretari del Col·legi. Estaven convocats i no hi assistiren els companys Brugal i Vilaró de Barcelona-circumscripció.

Presideix el company J. Monsalvatge i actua de Secretari en Joan Planas.

És llegida l'acta de la sessió anterior i és aprovada amb un vot en contra del company Coris de Girona, en el que fa referència al Pressupost del Col·legi puix diu que havent-hi diferents estaments que contribueixen a nivellar les despeses del Col·legi, creu que les Delegacions haurien d'estar rellevades de tota aportació, i s'acorda que així consti.

Es procedeix a llegir article per article el projecte d'Estatuts de la Caixa de Previsió del Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya, presentat pels companys de la Delegació de Barcelona-ciutat, J. Pallí i J. Monsalvatge:

Art. 1, amb els seus apartats a) i b).—S'aprova tal com està redactat.

Art. 2.—Tal com està redactat afegint-hi: "i que exerceixin la professió particularment o oficial; els qui no exerceixin podran ingressar voluntàriament." (Esmena del company Coris de Girona.)

Art. 3.—Quan un senyor Col·legiat,

ja sigui per trasllat voluntari o destí forçós, vagi a viure fora de Catalunya, i mentre segueixi pagant les quotes i derames, solament tindrà dret a subsidi de traspass.

Art. 4.—La Caixa de Previsió del Col·legi serà regida per una Junta Administrativa composta d'un president, un tesorero, un secretari, un comptador i un vocal. Tots els càrrecs seran honorífics i compatibles amb els de la Junta del Col·legi i Delegacions.

Art. 5.—Sense efecte.

Art. 6.—Tal com està.

Art. 7, apartat a).—Igual, menys "invertit el diner en paper de renda". Cal afegir-hi:

apartat e) Per les aportacions del Col·legi i Delegacions.

apartat f) Per les donacions i llegats.

apartat g) Per les quotes extraordinàries dels Protectors.

Art. 9.—Igual, i on diu "en la Sucursal del Banc d'Espanya" deurà dir: "on la llei previngui"; i on diu "la quantitat de 5.— ptes." deurà dir "25.— ptes. en concepte de quota extraordinària"; i on diu Col·legi, deurà dir "Caixa de Previsió".

Art. 10, apartat a).—Deurà dir: "Pel 50 % de les quotes d'entrada."—Apartat b) Vot en contra de la Delegació de Girona. — Apartat e) Afegir-hi "per equilibrar les despeses."

Art. 11.—Afegir-hi un apartat que digui: "3.er Quotes extraordinàries."

Art. 12.—On diu: "La Junta Directiva resoldrà els casos dels Col·legiats que en ingressar tinguin més de 55 anys" afegir-hi "i sols tindran dret al subsidi de traspàs."

I l'altre: "El Col·legiat que no vulgui pagar els drets d'entrada no tindrà dret a cap mena de subsidi així com tampoc els qui deguin més d'un any de quotes i derrames, i els expedientats i expulsats."

Art. 22, apartat c).—Vot particular del senyor Carner de Lleida, qui considera que deuen tenir dret a subsidi.

Art. 25.—Deurà dir: "Els Col·legiats que tinguin dret a subsidi d'invalidesa percebran 5 pessetes diàries, cobradores per mesos vençuts."

Art. 28.—Vot particular del senyor Carner pels motius esmentats (apartat c) de l'art. 21.)

Art. 30.—On diu "la quantitat de 2.500 ptes." deurà dir "1.000 ptes. augmentant progressivament", i vot de la Delegació de Girona "variable segons el temps de permanència en el Col·legi."

Art. 33.—Afegir-hi: "Sempre que no passin de 20 ptes. mensuals."

La sessió fou aixecada a les 6.30 de la tarda.

ACTA DE LA REUNIÓ DEL CONSELL PERMANENT que tingué lloc el dia 26 de febrer, a les 4.30 de la tarda, a l'estatge social del Col·legi i prèvia convocatòria, a fi de canviar impressions sobre la marxa del Col·legi i fixar la data per la reunió del Consell en ple

Assisteixen els companys J. Vidal, J. Gratacòs, J. Montsalvatge i J. Planas; el company J. Rost excusa l'assistència per malaltia i tramet la seva adhesió als acords que es preguin.

Després d'un canvi d'impressions s'acorda que sigui convocat el ple del Consell per al proper mes de març.

Havent exposat el company Tresorer que la Caixa del Col·legi es troba sense cabals i, no podent cobrir-se les necessitats més peremptòries com són el pagament d'impresos, talonaris, etc., s'acorda que el Secretari s'adrexi a les Delegacions, pregant que siguin trameses

a aquest Col·legi les quotes anuals que correspon abonar pels Col·legiats.

També s'acorda que siguin publicats en el Butlletí del Col·legi, el projecte de Reglament de la Caixa de Previsió i les esmenes presentades per les Comissions financeres, així com també les esmenes presentades per part dels Presidents de les Delegacions al Reglament del Col·legi, per tal que els Col·legiats puguin estudiar-les detingudament i presentar les que creguin pertinents, per discutir-les i aprovar-les el dia de l'Assemblea general, aixecant-se la sessió a les 5.30 de la tarda.

ACTA DE LA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DEL PLE DEL CONSELL DIRECTIU DEL COL·LEGI OFICIAL DE VETERINARIS DE CATALUNYA, celebrada a l'estatge social el dia 14 de març, a les 4 de la tarda

Hi assisteixen els companys J. Vidal, J. Gratacòs, J. Rost, J. Planas, J. Vilanova,

R. Danès, J. Rius, A. Brugal, J. Pagès, U. Carner, C. Beltri, J. Pujoldevall i J. Jofre.

El President obre la sessió, i és llegida pel Secretari l'acta de la sessió anterior, així com també una proposta signada pels companys Danès, Pagès, Rius, Brugal i Carner, manifestant que com sigui que les normes dictades pel Reglament no responen al que disposa l'Estatut, a l'acta de la sessió anterior on diu que queda constituït el Consell Directiu del Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya s'afegeixi "de conformitat amb l'article 31 de l'Estatut" i que a l'acord ordenat amb el nombre 5.è deurà afegir-s'hi "i perquè l'oficialitat sigui pública i fefaent es recaptarà la publicació dels models (certificacions oficials) en el Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya degudament aprovada per l'Honorable Senyor Conseller de Sanitat i Agricultura.

El company Vidal creu que és extemporània la proposta per quan existeix un Reglament aprovat al qual ens hem d'atendre, podent-se subsanar més endavant els inconvenients per modificació legal del Reglament.

El company Danès diu que el que s'ha fet és perquè en el seu degut temps va acordar-se suspendre interinament l'aplicació de l'article 35.

El company Vidal li contesta que havent estat acordat per l'Assemblea el que disposa el Reglament que és tal com funciona el Consell en l'actualitat, i havent estat constituït el Consell del Col·legi a la sessió anterior sense protesta, es deu acatar fins i tant no sigui modificat per la mateixa Assemblea que va elegir-lo.

El company Carner diu que es va acordar que la Comissió de Presidents fes un estudi de les modificacions que devia sofrir el Reglament i com varen adonar-se que hi havia coses que no estaven d'acord amb els Estatuts; per aquest motiu ha signat la proposta per

creure que deu modificar-se en el sentit indicat. En canvi creu que totes les modificacions que es facin deuen anar avalades per l'Assemblea.

El company Danès diu que els acords del Consell deuen tenir efectivitat i que poden acordar-se les modificacions que es creguin pertinents.

El company Gratacòs diu que no està conforme amb la proposta perquè involucra una cosa que està a l'ordre del dia i que sembla que es vulgui refermar que el Consell permanent no funciona legalment i té l'opinió que, mentre regeixi el Reglament, no hi ha més remei que complir-lo, sense perill de presentar totes les esmenes que es creguin pertinents.

El company Beltri diu que el Reglament és l'aplicació de l'Estatut i al que disposi ens hem d'atendre.

El company Vidal llegeix la disposició de l'articulat que fa referència a la constitució del Consell permanent, i per tal d'acabar el debat proposa una votació nominal que fixi en ferm la constitució definitiva del Consell permanent, votant que sí tots els assistents menys els companys Danès i Pagès que voten que no. El company Danès protesta que el Consell permanent tingui dret a votar i vol que així consti a l'acta.

Considerant l'assumpte prou debatut es passa a l'ordre del dia. Estudi de les proposicions presentades per la Comissió de Presidents de les Delegacions.

El company Gratacòs demana que s'estableixi un torn per a discutir la totalitat de la proposta i un altre per a l'articulat.

El company Vidal, opinant com el company Carner, diu que si el Reglament va ésser aprovat en Assemblea, és ella qui ha de donar el referèndum a les modificacions, repetint el company Carner el mateix, puix creu que la mis-

sió confiada als Presidents ja ha acabat des del moment de la presentació de la proposta, sense que això vulgui dir que les esmenes presentades les hagi d'imposar el Consell.

El company Danès fa avinent que s'ha de tenir en compte que les esmenes no s'oposin a l'Estatut.

El company Gratacòs diu que descartant el que fa referència a la qüestió econòmica, podrien arreglar-se alguns punts que no modifiquen per res l'esperit del Reglament.

El company Vidal com a President del Consell suggereix la conveniència que el Consell accepti la proposta dels Presidents en bloc, per a ésser presentada a l'Assemblea com a base de discussió, deixant per a aquella ocasió presentar les esmenes que s'estimin oportunes. Fa aquesta pregunta: El Consell fa seves les modificacions que proposa la Comissió de Presidents? Es contesta que sí.

El company Vidal fa recalcar la importància que té l'article 30 en ço que fa referència a la incompatibilitat del President del Col·legi i de les Delegacions en cas que alguns d'aquests ocupin algun càrrec de caràcter directiu a la Generalitat i a les inspeccions intercomarcals. S'acorda la incompatibilitat.

Projecte de les Comissions Financeres. S'acorda acceptar el que fa referència a la distribució dels ingressos per venda de talonaris o sigui una tercera part al Col·legi, una altra tercera part a les Delegacions i la restant tercera part a la Caixa de Previsió.

Es debat la qüestió del pagament de dietes als membres del Consell que han de venir de fora. El company Carner fa esment de la situació crítica de la Delegació de Lleida i diu que no els seria possible assistir a les reunions si no se'ls hi abonon les despeses.

El company Danès creu que si el Col·legi proposa les reunions, deu ésser ell qui pagui les despeses, i que si són les Delegacions les que demanen les reunions, s'abonin elles els gastos.

S'acorda que el Col·legi pagui les dietes als directius que acudeixin a les reunions, sempre que hi hagi possibilitat de fer-ho.

Es llegeix també el Pressupost del Col·legi i s'aprova amb el vot en contra del company Pagès de la Delegació de Girona.

Es posa a debat el projecte de la Caixa de Previsió del Col·legi. El President fa remarcar la importància de la Caixa de Previsió, plantent-se que, havent-hi cabals disponibles dels extingits Col·legis i estant disposades la majoria de les Delegacions a fer una aportació mínima de 500 pessetes, no s'hagi pogut arribar a un acord amb la Comissió financera.

Tots els companys fan seves les manifestacions del President donant lloc a fer que es produeixi una veritable explosió dels sentiments de germanor i esperit de classe, que culmina amb les manifestacions del company Pagès quan parla de la refosa de les Mútues existents, acordant-se pel Consell que consti en acta la seva satisfacció, així com també que dintre la major brevetat possible, s'encarregui la confecció d'un projecte de Caixa de Previsió a base d'una aportació mínima de 500 pessetes per part de les Delegacions i probables ingressos, aixecant-se la sessió a les 6.30 de la tarda.

Barcelona, 14 de març de 1935.

El Secretari,
J. Planas

Conforme :
El President,
Josep Vidal Munné

INTERVENCIÓ DEL COL·LEGI PROP DE L'AJUNTAMENT DE MONTESQUIU, PER CONTRACTE IL·LEGAL AMB EL COMPANY MIQUEL VILALLONGA PER DEFICIÈNCIA DE SOU CONSIGNAT

En data 10 de gener del 1935, l'Ajuntament de Montesquiú nomenava interinament Inspector de Sanitat Veterinària municipal amb el sou de 500 pessetes anuals, el company Miquel Vilallonga de Sant Quirze de Besora.

En data 26 de gener, el company Miquel Vilallonga contestava a l'Ajuntament de Montesquiú, mitjançant el següent ofici:

"En contestació al vostre ofici data 10 del corrent, respecte al nomenament interí d'Inspector de Sanitat Veterinària municipal amb el sou anual de 500 pessetes i tenint en compte que en l'esmentat ofici deixa de complir-se el pactat en la reunió que vàrem tenir amb la Junta gestora de la vostra presidència, consignat la quantitat de 1.000 pessetes anuals.

Considerant que el nombre d'habitants de Montesquiú, segons estadística oficial del 21 de desembre de 1934 és de 1.122 i tenint en compte les despeses de trasllat de l'Inspector (2 quilòmetres diaris) ja que sempre s'ha fet i es fa l'esmentada inspecció diària, plau-me comunicar-vos que no dec ni puc acceptar els esmentats càrrecs amb el sou irrisori de 500 ptes. anuals.

Essent així, tinc a bé comunicar-vos que el dia 31 del corrent dono per acabades les inspeccions en el municipi de la vostra presidència, amb el ben entès que en data d'avui dono compte al Col·legi Oficial de Veterinaris del cas en qüestió, prevenint l'esmentat Col·legi que

si el proper febrer funciona l'escorxadador sense inspecció Veterinària o fora de l'escorxadador és sacrificat bestiar de qualsevol espècie, formularé la corresponent denúncia com a carns clandestines.

El que us trasllado per al vostre coneixement i altres efectes.

Visqueu molts d'anys.

Sant Quirze de Besora, 26 de gener del 1935.—Signat: M. Vilallonga."

—
Còpia de la carta que el company Vilallonga adreçà al Col·legi el dia 26 de gener de 1935:

"El dia 24 del corrent vaig ésser al Col·legi per parlar del nomenament interí d'Inspector de Sanitat Veterinària municipal de Montesquiú, poble separat de Sant Quirze des de primer d'aquest any; està situat a 1 quilòmetre de Sant Quirze. El company Planas ja us assabentarà de l'assumpte en qüestió, car ell i en Vidal Munné saben perfectament de què es tracta.

Adjunt us envio còpia de l'ofici que he cursat a l'esmentat municipi en data d'avui per si creieu convenient que es dirigeixi el Col·legi a l'esmentat municipi a fi de fer-li veure que és indispensable la necessitat de tenir un Veterinari o del contrari incorreran en les sancions corresponents.

Jo crec que tenen el propòsit de prescindir del Veterinari i si el dia primer de febrer sacrifiquen bestiar sense inspecció, espero que aquest Col·legi s'im-

posarà per tal de defensar els drets d'un Col·legiat. Us saluda, incondicionalment vostre amic i company, signat M. Vilallonga."

—

Còpia de la carta que el Col·legi adreçà al company Vilallonga el dia 28 de gener del 1935:

"Volgut company: Vàrem rebre la vostra junt amb la còpia de l'ofici que lliuràreu a l'Alcaldia de Montesquiú. En aquesta data oficiem a dita Alcaldia en la forma que podeu veure en la còpia que us adjuntem. Us pregaria que fésiu els possibles per entendre-us i no vulgueu ésser tampoc massa intransigent puix ja veieu que els dic tot el que pot afavorir-vos més.

Atentament us saluda.—Signat: El Secretari, Joan Planas.

—

Còpia de l'Ofici que el Col·legi adreçà a l'Ajuntament de Montesquiú en data 28 de gener del 1935:

"Havent rebut en aquest Col·legi una còpia de l'ofici que l'Inspector municipal Veterinari Miquel Vilallonga de Sant Quirze de Besora, tramet a aqueixa Alcaldia de la vostra presidència, protestant de l'incompliment d'uns acords que prèviament havien tingut amb la Comissió gestora sobre la consignació que hauria de percebre per la seva funció inspectora i que a l'ensem fa avinent la seva renúncia del càrrec cas de no acceptar-se el convingut, aquest Col·legi ha estudiat el cas i creu que seria convenient que per part d'aqueixa Alcaldia es fessin tots els possibles per arribar a un acord encara que sigui transigint a la petició que fa el company Vilallonga, puix aquest Col·legi la considera accep-

table i més si tenim en compte que dit company té necessitat de recórrer la distància que fa esment en el seu ofici i que dit Inspector compleix a bastament el seu càrrec tal com està manat per la llei i la ciència aconsella. Altrament deu tenir-se en compte que, segons el Decret de 20 de novembre del 1931 (Gaceta del 21), el sou mínim dels Inspectors Municipals Veterinaris (refosos els dos càrrecs) en poblacions fins a 2.000 habitants, és de 1.200 ptes.

Per tot el que resta exposat, aquest Col·legi espera que aqueixa Alcaldia, volguent vetllar per cosa tan sagrada com és la salut dels ciutadans, no deixarà que es quedi ni un sol dia el poble sense Inspector i resoldrà la qüestió a satisfacció de tothom a fi i efecte de no veure'ns obligats a posar el fet a coneixement de les Autoritats superiors.

Visqueu molts d'anys.

Barcelona, 28 de gener del 1935.—
Signat: El Secretari, Joan Planas."

—

Còpia de l'ofici que la Direcció dels Serveis de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, adreçà al Col·legi en data 31 de gener del 1935:

"Hem rebut de l'Ajuntament de Montesquiú, el següent ofici:

«L'Inspector de Sanitat Veterinària Municipal Sr. Miquel Vilallonga i Cañadell, resident a Sant Quirze de Besora, població de la qual el nostre terme s'ha segregat des del dia 21 d'octubre darrer, en ofici de data 26 del corrent mes manifesta el que segueix: En contestació al vostre ofici data 10 del corrent, respecte al nomenament interí d'Inspector de Sanitat Veterinària Municipal amb el sou anual de 500 pessetes i tenint

en compte que en l'esmentat ofici deixa de complir-se el pactat en la reunió que varem tenir amb la Junta gestora de la vostra presidència, consignant la quantitat de 1.000 pessetes anuals.—Considerant que el nombre d'habitants de Montesquiu, segons estadística oficial del 21 de desembre del 1934, és de 1.122 i tenint en compte les despeses de trasllat de l'Inspector (2 quilòmetres diaris) ja que sempre s'ha fet i es fa l'esmentada inspecció diària, plau-me comunicar-vos que no dec ni puc acceptar els esmentats càrrecs amb el sou irrisori de 500 pessetes anuals.—Essent així tinc a bé comunicar-vos que el dia 31 del corrent dono per acabades les inspeccions en el Municipi de la vostra presidència, amb el ben entès que en data d'avui dono compte al Col·legi Oficial de Veterinaris del cas en qüestió, prevenint a l'esmentat Col·legi que si el proper febrer funciona l'escorxador sense inspecció Veterinària o fora de l'escorxador es sacrifica bestiar de qualsevol espècie, formularé la corresponent denúncia com a carns clandestines. El que us trasllado per al vostre coneixement i altres efectes.—Visqueu molts d'anys.—Sant Quirze de Besora, 26 de gener del 1935.—M. Vilallonga, rubricat.—Senyor Batlle Gestor de l'Ajuntament de Montesquiu."

Vist, doncs, el precedent escrit i tenint en compte que el manifestat Veterinari venia prestant el servei diari de l'Escorxador de Montesquiu i de Sant Quirze de Besora, per la quantitat de 1.350 pessetes anuals, i segregat aquest terme de Montesquiu, en nombrà en sessió del dia 28 de desembre pròxim-passat el Sr. Miquel Vilallonga Cañadell, Inspector de Sanitat Veterinària interí amb el sou de 500 pessetes anuals, proporcional al nombre d'habitants.—Així, prego a V. S. amb la màxima con-

sideració que tingui a bé manifestar a aquesta Alcaldia, si es pot designar un altre Inspector de diferent districte veterinari o de diferent província, perquè el dia primer de febrer no quedi desatès l'alludit servei, i a la vegada, que s'obligui, o se li apliqui el correctiu corresponent, al Sr. Inspector Veterinari a prestar el servei quotidià, mentre la Junta gestora de la meua presidència no acordi el contrari o li instrueixi expedient de destitució.—Això és el que a V. S. exposo perquè es digni resoldre-ho amb el seu just criteri.—Visqui V. S. molts anys.—Montesquiu a 26 de gener del 1935.—L'Alcalde gestor, Joan Noguera.»

La qual cosa poso a coneixement vostre perquè us serviu emetre informe sobre aquest assumpte a la major brevetat possible.

Visqueu molts d'anys.

Barcelona, 31 de gener del 1935.—

Signat: F. Serra.

Sr. President del Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya."

—

Còpia de l'ofici que el Col·legi adreça a la Direcció dels Serveis de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, en data 1.er de febrer del 1935:

"En compliment al vostre comunicat n.º 94 de data 31 de gener passat, ens plau comunicar-vos el següent:

El cas del municipi de Montesquiu, motiu d'aquesta informació, creu el Col·legi de Veterinaris que cal considerar-lo com a un Ajuntament lliure i per tant subjecte a la reglamentació general. Com que la legislació de la Generalitat no determina la quantia de les quantitats que hauran de pressupostar-se pels serveis veterinaris, és precis atendre's a la legislació de la República, la qual determina que els Municipis fins a 2.000 habitants consignaran 1.200 pessetes per les funcions veterinaàries unificades (ti-

tular i pecuària) independentment de la inspecció domiciliària de porcs que es cobrarà segons tarifa (Decret de 20 de novembre del 1931, Gaceta del 21).

Respecte a la possibilitat de contractar un Veterinari d'altre districte o província, aquest Col·legi s'ha de pronunciar en contra, puix la delimitació de partits veterinaris en execució, no ho pot permetre, car de consentir-ho fonamentaríem les lluites i les competències, que cap benefici no portarien a l'eficàcia de la inspecció sanitària.

Visqueu molts d'anys.

Barcelona, 1.er de febrer del 1935.—
Signat: El Secretari, Joan Planas. Vist i plau: El President, Josep Vidal."

—
El Departament de Sanitat de la Ge-

neralitat de Catalunya, vist el nostre Informe, trameté a l'Ajuntament de Montesquiu l'ofici que a continuació detallem:

«Vist l'informe del Col·legi de Veterinaris, resulta que la consignació per Serveis Veterinaris que correspon al vostre municipi, en virtut de la legislació de la República, és de 1.200 pessetes. Per tant, la reclamació del senyor Vilallonga és perfectament legal.

Respecte a la possibilitat de contractar un altre funcionari, aquest Departament no té altre interès que les funcions sanitàries es realitzin amb el màxim d'eficàcia. Tantmateix a fi d'evitar possibles conflictes i pertorbacions en la delimitació de districtes, és convenient posar-se d'acord amb el Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya."

Noticiari

Circular del Servei de Sanitat Veterinària inserida el dia 23 de febrer últim al Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya

En compliment de l'art. 17 del vigent Reglament d'Epizooties, hom declara oficialment extingida la verola ovina en els termes municipals de Sant Pere Pescador, Vilanova de la Muga, El Far de l'Empordà, Castelló d'Empúries, l'Armentera, Torroella de Fluvià, Vilamalla, El Port de la Selva, Marçà i Figueres, l'existència de la qual fou declarada oficialment el dia 19 de desembre de 1934.

La qual cosa és feta pública per a coneixement general.

Girona, 19 de febrer del 1935.—El Tinent Coronel, Comissari Delegat d'Ordre públic, Jesús Masià.

Circulars del Servei de Sanitat Veterinària publicades pel Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya el dia 26 de febrer

En compliment de l'art. 17 del Reglament definitiu de la Llei d'Epizooties i a proposta de la Inspecció Intercomar-

cal de Sanitat Veterinària, hom declara oficialment extingida la malaltia anomenada «verola ovina» en el terme municipal de Tortosa, l'existència de la qual fou declarada oficialment el 4 de desembre del 1934.

La qual cosa és feta pública per a coneixement general.

Tarragona, 22 de febrer de 1935.—
El Comissari de la Generalitat, Emili Vila.

* * *

En compliment de l'art. 17 del Reglament definitiu de la Llei d'Epizooties i a proposta de la Inspecció Intercomarcal de Sanitat Veterinària, hom declara oficialment extingida la malaltia anomenada «verola ovina» en el terme municipal de Bot, l'existència de la qual fou declarada oficialment el dia 22 de desembre del 1934.

La qual cosa hom fa pública per a coneixement general.

Tarragona, 22 de febrer de 1935.—
El Comissari de la Generalitat, Emili Vila.

* * *

En compliment de l'art 17 del Reglament definitiu de la Llei d'Epizooties i a proposta de la Inspecció Intercomarcal de Sanitat Veterinària, hom declara oficialment extingida la malaltia anomenada «pesta porcina» en el terme municipal de Vallmoll, l'existència de la qual fou declarada oficialment el 6 de setembre del 1934.

La qual cosa hom fa pública per a coneixement general.

Tarragona, 22 de febrer de 1935.—El Comissari de la Generalitat, Emili Vila.

Circular del Servei de Sanitat Veterinària publicada pel Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya el dia 27 de febrer

En compliment del que ha estat disposat en el Reglament d'Epizooties vigent, del 26 de setembre del 1933, és declarada oficialment l'existència de pesta porcina al terme municipal de Cassà de la Selva, en les circumstàncies esmentades a continuació; per tant, les Autoritats, funcionaris i totes les altres persones interessades, hauran de complir i fer complir tan exactament com puguin, les disposicions referents a l'epizootia de referència, amb les responsabilitats que hi són assenyalades.

Indret on radiquen els animals malalts: Cassà de la Selva.

Zona infecta: Cassà de la Selva.

Zona declarada sospitosa: Els termes municipals que hi afronten.

Mesures sanitàries adoptades: Les generals del Reglament d'Epizooties.

Mesures que cal posar a la pràctica: Les assenyalades als art. 267 al 272.

Girona, 20 de febrer del 1935.—El Tinent Coronel, Comissari Delegat de la Generalitat, Jesús Masià.

Circular del Servei de Sanitat Veterinària inserida amb data 8 dels corrents al Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya

En compliment del que disposa l'art. 12 del Reglament definitiu d'Epizooties, i a proposta de la Inspecció Intercomarcal de Sanitat Veterinària, hom declara oficialment l'existència de «verola ovina» en el terme municipal de Pradell de la Teixeta, en les circumstàncies expressades a continuació, i, per tant, les Autoritats, funcionaris i altres persones interessades, han de complir i fer complir el més exactament possible, les disposicions referents a l'expressada epizootia, amb les responsabilitats que hi són assenyalades.

Lloc on radiquen els animals malalts: Pletes del propietari.

Zona declarada infecta: El lloc on radiquen els animals.

Zona declarada sospitosa: Terme municipal de Pradell de la Teixeta.

Mesures sanitàries adoptades: Isolament, desinfecció.

Mesures que cal posar en pràctica: Les especials assenyalades en el Reglament d'Epizooties, en els seus articles 234 - 241.

Tarragona, 26 de febrer del 1935.—El Comissari, Emili Vila.

Nota aclaratòria

En l'article «Les malalties deficitàries en el nostre bestiar» del company C. R. Danès i Casabosch publicat en el darrer número de LA VETERINARIA CATALANA, per un oblit involuntari no en fou consignada la procedència, ja que dit article fou publicat amb anterioritat a «Arxiu» publicació periòdica de l'Escola Superior d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA PRÈVIA CENSURA